

НОРА ЗОРЯ

WARSZAWA
Bibl. Nar. Min-wa Ośw.

ЧАСО... ДЛЯ ПОШИРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ХРИСТІАНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Виходить два рази тижнево: в четвер на 4 ст., під неділю на 8 ст. || Передплата в краю: 1/4-річно 6 зол., місячно 2 зол. За кордоном 1/4-річно 12 зол., місячно 4 зол. — Ціна числа 25 сот. — Рукописів не звертається.

ВИБОРИ ДО СЕНАТУ.

Фреквенція була доволі значна. Жиди в деяких містах стягнули більше виборців ніж у виборах до сойму. Німці знов показали найбільшу справність: їх фреквенція сягнула декуду до 100%. УНДО вийшло розумно краще ніж з виборів до сойму, особливо у відношенню до радикалів, бо здобуло 9 мандатів у Галичині, а радикали один. На Волині погром українства знов повний і цілковитий.

Воевідство львівське: л. ч. 18 голосів 138.518 — 3 мандати (д-р Троян Корнило, Кисілевська Олена, о. Татомір Юліян), л. ч. 1 голосів 200.499 — 4 мандати, ч. 2. — 34.574 без мандату, ч. 10 — 68.170 (Звійонзек Хлоп.) — один мандат, ч. 14 (Звійонз. Хл. Слівінські) — 18.740 без мандату, ч. 17 (сіоністи) 66.553 — один мандат, ч. 24 (кат. нар.) 40.875 без мандату, ч. 37 (сельробів) 25.760 без мандату, ч. 39 — 25.051.

Воевідство станіславівське: ч. 18 голосів 108.178 — 1 мандат (ген. Мирон Тарнавський), ч. 22 — 62.227 — 1 мандат (д-р Макух), ч. 1 — 169.689 — два мандати, ч. 2. (ППС) 8.593 без мандату.

Тернопільське воевідство: ч. 18 — 153.104 (здобула 3 мандати: д-р Антін Горбачевський, Кузьмин Микола, Бараник Василь), ч. 19 (сельроб-лівиця) 3761, ч. 20 (москв.) 8.194, ч. 22 (соц. рад.) 31.758, ч. 6 (УНС) 126, ч. 8 (сельроб прав.) 1.517, ч. 1 — 133.644 — 2 мандати, ч. 2. — 984 гол., ч. 10 — 5.334, ч. 17 (сіон.) 34.692, ч. 39 (вшехп) 5469.

З державної лісти припало УНДО-но два мандати: Волод. Децикевич, Мих. Галушинський.

ВИБОРИ ДО СЕНАТУ ВІ ЛЬВОВІ.

Управнених до голосування було 108.494, голосувало 69.283, уневажено 152 голоси. — На л. ч. 1. голосувало 21.865, на л. 2 — 7627, ч. 6 (УНС) — 3, ч. 8 (Сельроб правця) — 30, ч. 17 (Сіон.) — 22.266, ч. 18 — 6.582, ч. 20 (москвофіли) — 146, ч. 22 (УСРП) — 63, ч. 24 (Кат.-народ.) — 9320, ч. 36 (У. П. П.) — 9, ч. 37 (Сельроб Лівиця) — 1081. Виходить, що Українці голосували найбільше на лісту ч. 18 (УНДО) та на 37 (Сельроб лівиця). Всі інші одержали смішно маленько голосів. Жиди голосували тільки на одну сіоністичну лісту. Москвофіли у Львові геть звелися.

ВЕЛИКИЙ ЗАГОВІР НА УКРАЇНІ.

Большевицька преса доносить, що в Донецьким Басейні відкрито таємний заговор проти больш. влади. Організація та мала характер політичний і філії в цілім басейні. Між членами її є офіцери, техніки, інженіри й прості робітники. Переводять тепер масові арешти. Між увязненими є німецькі інженіри, котрі мали викликати нищення машин, експлозії й заливання копанель водою.

П'ЯТИ РОКОВИНИ*)

(15. III. 1923 — 15. III. 1928).

Сьогодні минає саме п'ять літ, як зібрані в Парижі дипломатичні заступники чотирьох держав: Вел. Британії, Франції, Італії й Японії, у відповіді на бажання польського уряду з 15. III. 1923 мати усталені границі своєї держави, рішили визнати ті межі на сході Польщі, які в данім моменті фактично були і сьогодні вважаються дефінітивними. У відносних акті сказано між иншим: „З уваги на те, що по думці 87 арт. версайського трактату усталення границь Польщі належить до згаданих держав; з уваги на те, що по думці 91 арт. сен-жерменського трактату Австрія зреклася в користь головних союзних і заприятельних держав усіх своїх прав і титулів до території ранише приналежних ав.-угор. монархії та досі нікому ще непризнаних; з уваги на те що Польща признала, що у східній частині Галичини етнографічні умови вимагають автономного режиму; з уваги на те що умова, заключена між головними союзниками і заприятельними державами та Польщею 28. VI. 1919, передбачила для всіх територій підданих під польську суверенність спеціальні гарантії в користь расових, язикових і релігійних меншостей; з уваги на те що відносно границі з Росією Польща увійшла в безпосередні зносини з тою державою задля означення межі — (згадані сигнатарні держави версайського і сен-жерменського трактатів) поручили конференції амбасадорів упорядкувати се питання. В наслідок того, конференція амбасадорів рішає: по-перше, признати за границю Польщі з Росією ту лінію, що її обі сі держави провели й означили на свою власну відповідальність під днем 23. XI. 1922; по-друге, признати Польщі, яка з свого боку приймає, всі права суверенності над територією умщеною між висше означеними межами й иншими границями польської території...“

Отсе та славна ухвала конференції амбасадорів, що нею закінчилися наші попередні п'ятилітні зусилля в напрямі

*) Привиклося у нас датовати факт формального прилучення Галичини до Польщі днем 14-го березня 1923. В дійсності стався він 15-го того місяця, як се видно з автентичного акту, виданого з сього приводу париською конференцією амбасадорів. Правда, акт сей був попереджений иншими, підготовними, і — судячи по всьому — саме попереднього дня була підписана окрема умова між державами антанті з одного, а Польщею з другого боку, одначе зміст її, взагалі хід усєї підготовки, не був виявлений, тому й досі всі подробиці її незнані. Зі становища міжнародного права, правосильний тільки акт з 15-го березня 1923, тому саме сьогодні присвячуємо йому кілька заміток.

РОЗВАЛ АВТОКЕФАЛІЇ.

Липківський вже уступив.

З Київського насліло до „Укр. Вістника“ в Нью-Йорку потвердження вістей, які тут уже від довшого часу кружляли. Під натиском большевицького уряду збунтувалася проти Липківського його власна автокефальна паства й він усту-

політичного самоозначення, що створила нову політично-правну основу для великої й історично-многоважної частини української території та що заставила нас на час необмежений приноравливати до сеї основи наше національне життя.

*

У всіх нас на памяти те величезне вражіння, яке викликала, п'ять літ тому, ота ухвала. Неначе грім з ясного неба впала вона на нас*). Була се болюча несподіванка не лише для тих Галичан, що все ще думали категоріями 1918-го р. та вірили, що світ не має иншої цілі й користі як тільки „визнати“ і зреалізувати нашу державну незалежність; несподіванка не тільки для учасників Г. А., що уступаючи в 1919 р. за Збруч були переконані, що їхня країна, провізорично прилучена до Польщі, щонайменше буде користуватися правами заповідженими мировою конференцією 25. VI. 1919; була се несподіванка навіть для тих, що з найбільшим песнізмом і неспокоєм дивилися на тодішню політику галицької „диктатури“, її самодурство і дурисвітство про буцімто певне і скоре визнання державної самостійности Галичини: й вони вірили, що неминуче прилучення нашої країни до Польщі буде звязане з якимись міжнародно-правними гарантіями її автономних прав... Тимчасом Галичину віддано дефінітивно і без застережень Польщі, приймаючи лише до відома признання тогдішнього польського уряду, що наша земля вимагає автономного уладження; про Волинь навіть того не сказано, лише пригадано трактат про охорону меншостей з 1919-го р., подуманий в дійсності в користь Жидів.

Пригадуючи сьогодні сей фактичний стан з перед п'яти років, виконуємо не лише сам обовязок національної преси удержувати звязок з національною покоління з минулими переживаннями. Ще більше лежить нам на серці те, щоб у сі роковини спонукати наше громадянство, зокрема ту частину, що вважає себе покликаною до політичного проводу, основніше подумати над подією 15-го березня 1923, над її генезою, характером і наслідками, — основніше, далеко зріліше, ніж се досі робилося.

В чергових замітках зулинемося над двома головними питаннями: 1) Хто винен саме такому вирішенню галицької справи? 2) Чого вчить нас безрезневий акт? Літописець.

*) Міров того, як подія заскочила нас, може послужити факт, що ще того самого дня, коли так рішилася доля Галичини, українська щоденна преса принесла бундочні програмові заяви про непохитні права країни на повну незалежність...

пів. Автокефалія попала під вплив московських живодерковників.

Чи Ви вже зібрали всі виборчі відозви видані у Вашім місті й околиці? Коли ще ні, просимо про се подбати і прислати до нашої редакції, бо потому пропадуть і ніде їх не буде.

Уніонне питання на заході.

(Від власного кореспондента з Берліна).

Унію православної церкви з Римом займалися до недавня опріч нас тільки славянські народи.

По війні поширилося те зацікавлення й між Чехами завдяки бл. памяти оломуцького архієпископа Стояна. Для поширення тої ідеї між прочими Славянами причинилися: Преосв. Андрей з небіщиком Стояном, заініціювавши уніонні зїзди на Велеграді (Моравія).

Т. зв. чеська національна церква завдала чеському католицизму величезний удар. Дялятого власне тамошній католицизм практично занявся справою унії і відповідно виховував для місійної праці своїх священників. У Чехії священників покликано мало; на Моравії помітні відрядніші а то і вдоволяючі обставини. Дялятого католицизм в самій Чехії, мусить в першу чергу виховувати священників для свого запотребовання.

В останніх роках поширилося на цілїм заході зацікавлення унією. Німці, як всюди так і тут, не хотять бути на останньому місці; своєю мабуть вродженою, дуже витреваюло педантерією, до чого тільки заберуться, мусять взяти рекорд на кожному полі. Так і в питанню унії.

До війни німецький католицизм був більш дефензивний: він боронив права посідання переднаступом протестантизму протегованого Гогенцеллернама. З укладком Гогенцеллернів, католицизм переходить в офензиву і з помітними успіхами старється позискати для катол. церкви протестантів, які розбиті на два табори, віруючих і рціоналістів, по стратї піддержки зі сторони правительствених кругів звертають свої очі на Англію й особливо Америкау, на країну всесильного долара, (який і нам чимало пошкодило через платних „апостолів“, і інших демагогів та агітаторів) поб відтам дістати, як моральну так і матеріальну піддержку.

Римській Курії лежить уніонне діло постійно на серци. Теперішній папа Пій ХІ, призначив орден Бенедиктинів для уніонної праці. Із німецького бенедиктинського ордену приняло досить

священників східний обряд і приготавлиються тепер до великого діла церковної унії на сході

Також помітне живе заінтересовання уніонним питанням між німецько-катол. акад. молодіжю, та світськими інтелігентними кругами взагалї. Апостолом Берліна в тій справі мож назвати в першій лінії о. д-ра К. Зонненшайна. В його руках спочиває справа виховання катол. академічної молоді, катол. богеми, катол. преси. Він головно тримає в Берліні палець на живчику катол. життя; крім того він веде пасторацію між італїйцями та еспанцями, як також займається проблемами Унії.

На його запрошення виготовив о.

доктор Петро Вергун реферат п. з. „Стремління українського народу до зєдинення з Римом від найдавніших до нинїшних часів“. Той реферат виголосив він недавно перед зібраною численною аудиторією, яка з напруженням вислухала цілого відчиту. Відтак розвинулася оживлена дебата. Можна було запримітити з одної сторони велике заінтересовання, з другої сторони велике незнання в питаннях сходу. Подякою і проханням о продовжування обзнайомлення з теперішніми проблемами східної церкви скінчилися ця перша лекція українця в справі унії, дана прилюдно в інформаційних цілях у столиці нової Німеччини.

Офіціальний вислід виборів до Союму.

Округ 48 (Перемиськ.) Лїста ч. 18 — 22.924, ч. 19 (сельроб-лівниця — 9003, ч. 20 (москвофіли) — 13.040, ч. 22 (соц. радик.) — 20.647, ч. УПП) — 12, ч. 6 (УНС) — 217, ч. 8 (сельпр-прав.) — 607, ч. — 38.407, ч. 2 (ППС) — 15.710, ч. 3 (Визволене) — 3124, ч. 4 (Бунд) — 322, ч. 10 (Хлоп. Союз, Домбскі) — 23.037, ч. 13 (комуністи) — 38, ч. 14 (хлопскі звйонзек) — 27.789, ч. 17 (сіюністи) — 14.148, ч. 24 (кат. народ.) — 14.826, ч. 33 (заг. жид. нар. бльок) — 2.166, ч. 36 — 307, ч. 37 — 1.004. Управнених до голосування 257.658, голосувало 207.849, уневажаєно 567. Одержали: 18 — один мандат, д-р Загайкевич, ч. 22 — один мандат, д-р Володимир Зубрицький, ч. 1 два мандати, ч. 10 один мандат, ч. 14 один мандат.

Округ 49 (Самбір): Лїста ч. 18 — 46.306; ч. 19 — 5.105; ч. 20 — 6.260; ч. 22 — 17.523; ч. 6 — 1.056; ч. 1 — 47.448; ч. 2 — 7.948; ч. 3 — 440; ч. 4 — 34; ч. 8 — 9.427; ч. 10 — 5.383; ч. 14 — 877; ч. 17 — 10.907; ч. 26 — 4.467; ч. 33 — 1.283; ч. 36 — 15.488. Разом важних голосів 179.955 на відпавних 180.786 (управнених до гол. 245.139).

Округ 50. (Львів-місто). Лїста ч. 18 — 9.617; ч. 36 — 106; ч. 1 — 24.715; ч. 2 — 12.993; ч. 4 — 2.188; ч. 5 — 690; ч. 13 — 3.592; ч. 17 — 28.411; ч. 24 — 13.829; ч. 33 — 787. Разом важних голосів 96.928, (управнених — 159.016).

Округ 51 (Львів-округ). Ч. 18 — 76.553; ч. 19 — 23.779; ч. 20 — 11.693, ч. 22 — 14.170; ч. 26 — 4.902; ч. 8 — 6040; ч. 6 — 1.387; ч. 1 — 58.728; ч. 2 — 9.908; ч. 4 — 807; ч. 5 — 439; ч. 14 — 2.546; ч. 17 — 11.723; ч. 24 — 8.796, ч. 33 — 400, ч. 36 — 329. — Важних голосів 241.698, (управнених 329.378).

Округ 53 (Станиславів) — Лїста ч. 18 — 53.596; ч. 19 — 12.627; ч. 20 — 2.755; ч. 22 — 74.463; ч. 26 — 654; ч. 8 — 17.819; ч. 6 — 3.987; ч. 1 — 97.154; ч. 2 — 12.893; ч. 4 — 1.437; ч. 5 — 539; ч. 17 — 25.349; ч. 24 — 3.382; ч. 33 — 2.932; ч. 36 — 175; ч. 37 — 13. Важних голосів 309.765. (Голосувало 310.349, управнених було 421.319).

Округ 54 (Тернопіль). Лїста ч. 18 — 133.910; ч. 19 — 7.782; ч. 8 — 1.076; ч. 20 — 1.498; ч. 22 — 42.845; ч. 26 — 7.168; ч. 1 — 108.579; ч. 2 — 3.458; ч. 4 — 206; ч. 6 — 1.276; ч. 36 — 477; ч. 37 — 133; ч. 38 — 23; ч. 39 — 24.105. Лїста ч. 18 — 4 послів; ч. 22 — 1 п.; ч. 1 — 4 п.; ч. 17 — 1 п. — Важних голосів 377.643.

З округів 52 (Стрий), 55 (Золочів), 56 (Ковель), 57 (Луцьк), 58 (Кремєнець), досі не проголошено офіціальних вислідів.

Присилайте передплату!

Але раз знов запитала Кляру: — „Чи ти гадаєш, що й Абдуллаг є у тій спілці?“ — „Абдуллаг? Ні! Се чесний Турок, він слухає корану. Але він не знає, що робиться.“

Раз, коли сама йшла коридором і спізнилася трохи до школи, зустрів її Річчі, задержав і несподівано запитав: — „Чи Ви поїхалиб зі мною в західні краї?“ — „Якто?“ відповіла збентежена і ціла запаленіла. „Адже я в неволї!“

— „Втечемо разом.“

Не знала, що відповісти. Хотїла видертися відси. Але пам'ятала про свого Стефана. А що значить, утечи з Річчім, розумїла. Та не хотїла відмовою наразити собі його. І відповіла по хвилї скоро, якби спішилася: — „Я... я... надумуюся...“

Хтось надїшов, обоє поспїшно пішли до школи. Річчі почав їце краще оповїдати про дива західних країв, про їх високї школи і науки в них.

Так минав час. А сподіваний викуп не приходив... І навіть чутки не було ні від Стефана, ні від батька. А може не допускали до неї ніякої вїстки? Часом сидїла й нишком плакала. Але скоро зривалася й бралася до пильної науки.

Властители Настунї тішилися, що мають таку пильну ученицю.

А тимчасом Стефан Дропан, наречений Настунї, зі значними грїшми їхав з польським посольством слїдами своєї любовки. Був у Бахчисараю і добився до Каффи. І молився в церкві оо. Тринїтарїїв, лиш через улицю від своєї Настунї.

Скрїзь розпитував і поїхав далше аж до Царгороду. Але навіть ніякої вїстки про неї не здобув. І не відзискав Настунї і вона не відзискала його. І хитрим торговцем не вдалося ужити її до своїх цілей. Бо незбагнута рука Господня кермує долею людей і народів на стежках, які вони самї собі вибирають вольною волею їдучи до добра чи зла.

(Дальше буде).

ОГЛЯД ЧАСОПИСІВ.

Варшавська „УКРАїнська НїВА“ (ч. 23) пише про вибори до сойму: „Список № 1 дістав 127 мандатів. Жидївська хруніада (розумїється УНДО—Ред.) на Водинї дістала 1 мандат... На Полїсї та Холмшїни жидївська хруніада не дістала ані одного мандата. (Честь!) і слава (!) українському народові північно-західних земель, що приєднався до протесту українських патріотів (?) і не дав юдам своїх голосів!“...

Сей оклик радости органу петлюрівців не потребує хїба ніяких пояснень —під моральним оглядом. Зате придлясь пояснення до цікавого факту, який можна побачити в тїм самїм (23) числї „У. Ниви“. А саме там на першїй сторинї оповїшенї підрахунки голосів і мандатів виборчих. Отож всі вислїди напечатанї звичайним друком, тїльки вислїди що до двох лїст скрізь напечатано товстим друком: урядовї лїсти ч. 1 і лїсти соц. радикалів (групи д-ра Л. Бацїнського) ч. 22. Зваживши те, що „Укр. Нива“ має опїню просто польського саваншійого органу на українській мові, можна припустити, що: 1) або нашї радикали були в якїсь контактї з сильними міра сего, 2) або ред. п. Певний мститись на них за якусь загалову невідому суперечку програмову, тактичну, чи особисту їй робить їм пакість (Друкарськими помилками того факту пояснити не можна). Тїльки—шо радикали могли взагалї мати до діла з п. Певним, котрий стоїть відомо при чїм.

„ПОЛІЯК КАТОЛІК“ в ч. 60. у вступинї статтї п. з. „Сварнї“ пише про польську „ендецьку“ партїю ось що: „На сторінках нових (не „ендецьких“ — Ред.) часописів, доказується, що Н. Д. лиш на стїлїях католицька, що приваляжї до неї має в дїйсности звязанї з католицизмом. Одначе в верхах Н. Д. панують всі ті теї та напрями, котрї проявляються на поверхнї сучасного життя, а котрї в 90%, є антигезо католицизму. Крайній атеїзм кумаеться там з неопоганськими фантазіями, з пілковитим релїгїйним індиферентизмом.“

„Не маємо наміру виступати з аналогією та обороною хїб в поглядїх і програмї Н. Д. Одначе вирїнає питання, чи завзята боротьба з національним табором перед виборами лежить в інтересї катол. Церкви і польського громадянства.“

„Пол. Катол.“ сумнівається, чи отся пересадна критика „ендеків“ принесе противній сторинї якїнебудь користи. Бо нема в Польщі людей, котрї би не знали програмової публікації Романа Дмовського з 1927 р. п. з. „Церква, нард і держава“, де ясно пишеться: — „Польська держава, се держава католицька. Вона католицька в повнім свого слова значінню, бо держава наша національна, а нард наш католицький. Се становить потягає за собою поважні наслідки. З нього виходить, що державні права забезпечують всім віроповіданням свободу, але пануюча релїгїя, котрої принципами руководиться законодавство держава — се католицизм. Катол. церква, се виразник релїгїйної сторини в державних функціях... Полїтика катол. народа мусить бути справді католицька, т. зн. релїгїя, її розвиток і сила се ціля, а ніколи орундич для інших відрубних цідей.“

„Чи виступив котрийнебудь з радикальних політїків або з чиншого табору, противного Н. Д., з укличем забезпечення в відродженнї Польщі катол. релїгїї прав і прерогатив пануючої релїгїї?“ — питає „П. Кат.“: „Бо медвежу прислугу приносять Церкві і польським громадянству“ — кїнчить „П. К.“ — „ті, що в такїй критичній хвилї починають сварки і вносять роздор в рядї катол. і національного польського громадянства. Сї сварки, се вода на млин радикалізму і масонства в Польщі.“ (Пор. з сїм статто „Часу“, котру ми дослївно переклали в 16. ч. „Новой Зорї“).

Заходом Марїйського Товариства Пань лїд покровно ПР. ДІВИ НЕПОРОЧНО ЗАЧАТОЇ відбудуться

РЕКОЛЕКЦІ ДЛЯ ПАНЬ

В СЕМИНАРИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ у Львові, вул. Коперника ч. 36., в днїх 19. березня (понедїлок) до 25. березня с. р. Слїдуючий порядок: Кожного дня о год. 5-їй пополудни наука, по науці суплїканія. 24. (субота) о год. 3-їй Сповідь. 25. (недїля) о годинї 8-їй Торжественна Саужба Божа, на котрій відбудеться спільне св. Причастїє і закінченїе реколєкцій.

ДОПИСИ.

НОВОСІЛКА ЯЗЛ. (П о в. Б у ч а ч.) В „Н. Зорї“ поміщений був допис з Язлївця, що в 20. ч. „Ради“ був опис загалних зборів читальнї „Провїти“ в Новосїлїх язловцькїй. Сей опис виїшов зпїд руки одинокого тут передплатника „Ради“, котрий подав хїбно, що нововибранїй видл читальнї се виключно члени української партїї праці. Перевага нового видлї належить до УНДО, крім одиниць розагїтованих В. Семаком. Сей кандидат партїї праці не має тут успіху. Як голова читальнї стараюся через читання Мїсіонаря, Н. Зорї, Правди, Жївн. Долї та видань „Доброї Книжки“ піднести морально своїх парохїян. Тепер заохочую людей до будови читальняного дому, під який є вже плоча на громадськїм ґрунтї, призначена повіт. Радою в Бучачї. Читальня має вже понад \$50 дол. готївки і 359 зол. та 63 долари декларованих. Дописувач із Язлївця поєудив мене злїбно о спроневереннї св. Церкви та запроданї моїх нацїональних переконань, хоч я все поширював українську христїянську літературу і був полевним куратором Української Галицької Армії. Беру на свїдкї чесних парохїян Новосїлїх Язловцької, як колишніх парохїян із Язлївця, де в часї війни кілька лїт був душпастирем, нехай вони засвідчать за своїм душпастирем, дїтїнним на чести. Чи можуть вони хоч подумати собі про мою приваляжїнїсть до партїї Праці, коли я поставлений при виборах як муж довіря УНДО. Прошу свїтлу Редакцію „Новой Зорї“ о ласкаве помїнення сего спростовання. З правдивим поважаннєм о. Ів. Орест Проскурницький — ескепозит.

Вїд Редакції: З приємнїстю мїстимо се письмо Всч. о. Проскурницького з замїткою, що дописувач написав тїльки, що в „Радї“ був допис про те, немовби о. П. належав до прихильників партїї праці. Такий допис дїйсно був. Вїд себе дописувач тїльки питає, чи се можлива річ і висказав слїшну думку, що такі дописи в „Радї“ треба простувати.

КАМІНКА СТР. (Вислїд виборів до сойму). Послаю Хв. Редакції вислїд виборів до сойму в Камінцї стр. Цифри для нас страшні. І будуть вони в історїї українського народу суддями тих усіх, що для особистих інтересів під впливом ворожих нам сусїдів своїми демагогічними вїчами спричинили таке розбиття, яке представляють отсі цифри. Голосів упало: На 1. — 939, на 24. — 255, на 17. — 813, на 33. — 61, на 2. — 3, на 20. — 50, на 8. — 163, на 19. — 24, на 26. — 92, на 18. — 250, на 6. — 7. Понад 700 виборців здержалося від голосування. З повнїших дїфр виходить, що колиб не було в нас розбиття, то булоби впало на одну українську лїсту в найгїршїм случаяу 536 голосів, не числячи тих, які серед того хаосу не знаючи за кїм їти голосували на 1., згладно здержалися від голосування. Всї кричали „в єдностї сила“ доти, доки не розєдналися так, як показують повнїші цифри. Г.

З РЕЛ.-ЦЕРК. ЖИТТЯ.

З Української Паської Колегїї в Римі. (ї. л.) П. р. питомців в Колегїї єсть 19: з львівської архїєпархїї 5, з перемиської епархїї 4, зі станиславської 2, мукатівської 2, крижевацької 1, з епархїї еп. Богачевського 4, еп. Такача 2. В Колегїї мешкає також 6 богословів Василїян. Всїх разом є 25. — Духовником Колегїї єсть Впр. О. П. Кандюк ЧСВВ.

— Боротьба з релїгією. (КАП). Протирелїгїйний музей у Петроградї оповїстив статистику замкнених церков. У „совїтах“ замкнено і вивласнено 5-4 процент всіх церков православних, 6-8 проц. католицьких, 3-6 проц. лютеранських, 2-8 проц. старовірців, 6-4 проц. баптистів, 4-3 проц. жидївських біжниць і 3-4 процент магометанських мечетїв.

Протест румунських греко-католиків. З Будапешту повідомляють, що зреко-кат. церковні власти в Румунїї гарядили по всім парохїях процесїє з метою вирїшення протесту проти проєкту віроєсповїдного закона. В тїй справї скликано до м. Клоф загальний гр.-кат. конгрес на день 22. березня.

ПОЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД.

— Чутки про знесення шлеського сойму. В правлячих кругах розважують справу ревізїї автономного статута Горшнього Шлеська. Ходять чутки, що справа сойму їй далше його існування є предметом розважань правительства.

— Ролїа консерватїстів у соймї. Князь Януш Радивїл заявив представницькій Сх. Аг., що організація лучнїсть Бльоку Співпраці з Правительством повинна бути утворена їй то на основї визаєного програмового обчислення. Найважнїшим завданнєм сойму буде зміна конституції. В дїянїї суспїльній і економїчній правительство вимагатиме від сойму співпраці, однак не допустить до викривлення свого напрямку.

— Радикалам не уваажнено мандату в Станиславїщинї (як про се доносили першї вїсти).

— „Слово Польське“ покинуло шхепольську програму й організацію, котра в Галичинї сильнїю розбита.

ЛИТВА. Чи фашизм? Аг. Телеграфен Уніон повідомляє з Ковна, що Бальдемарас хоче скасувати на Литві парламентарний устрїй. Натомїєць має утворити сенат з іменованими з урядом членами, палату праці, а права торговельної та рїльничої палати поширити. Всї чотири установи мадїб сповняти законодавнїю працю.

ЮГОСЛАВІЯ. Бурливе засїдання парламенту. Хорватський посол Ст. Радїч сказав в obstructивній промовї, що Сербїя була причиною війни, бо хотїла доступу до моря. Сараєвськї замаховці були виконавцї волї сербського правительства! Ся заява спричинила таку бурю, що треба було на якийсь час перервати засїдання.

ЖЕНЕВА. Польсько-литовську справу відложила Рада Ліги Націй до найближшої сїсії в червні. Зроблено се на бажання Литви та Німеччини.

Туреччину запросила Рада Л. Н. до участї в комісїї над розоруженнєм. Дотичний внесок поставив делегат Польщі мїн. Залєський. Але московськї „Извєстїя“ приписують ініціативу запрошення урядови СРСР.

КИТАЙ. Проти висилки зброї до Китаю заявився дипломатичний корпус в Пекїні. Посли звертають увагу своїх урядів на конечнїсть зєберганнїя конвенції з 1919 р. з огляду на довготрєвалу домашню війну в Китаю.

Повїстєвий фєйлетон „Новой Зорї“ в днїх 15 III. 1928.

ОСИП НАЗАРУК.

РОКСОЛЯНА

Українська історична повість з 16. столїття.

Все те її цікавило їй захоплювало, але ї мучило. Тому відїтхнула, коли Річчі перейшов до зовсїм нових справ. Настуня щось чула про се вже вдова — першї глухі вїсти. Але тут довідалася докладнїйше про новї дива дивеннї, які італїйський земляк її учителя відкрив за великим морем, у котре заходить сонце. Довїдалася про червоних людей, що летять як вихор степами і здирають шкїру з голов побїджених, про їх шкїряні „вігвами“ і камїяні святинї на таємничих озерах, про золотї палати їх царів у Мексенку і Перу та про страшну, завзяту боротьбу з бїлими наїздняками.

З того повернув Річчі на оповїдання про чудовї пригоди Одисея. Помалу перейшов до елінської філософїї, Втягала в свої думки його науку як втягає квїтка росу в ніжні листочки. І дозрївала на очах як черешня.

Все, що чула, обговорювала потому зі своєю товаришкою Єврейкою, котра бїльше знала, бо довше вже була в руках сїх торговцїв, котрї старанно підготовляли свої жертви.

Раз запитала її Настуня: — „Скажи менї, Кляро, на що вони нас вчать про ті отруї і про жїнок, що таке роблять.“

— „То ти, Настуню, ще не знаєш? Вони мїркують собі так: Ануж котра з їх невїльниць дістанеться до якогось високого дому, де їм треба буде спрятати когось. Тодї прирїкають золотї гори і неодна таке робить. Все те, спілка, котра сягає Бог знає, як далеко! Я не знаю, але здається менї, що та спілка сягає навіть у ті зовсїм новї землі, про котрї оповїдає Річчі.“

Настуня здригнулася, як від порушення гадини: та страшна думка так її занєпокоїла, що ніколи не любила зачіпати в розмовї тої справи.

Політ. процес 17-ки.

33-й день розправи вивонила промова адв. Старосольського. Особливо докладно займався він шофером Гасманом, як свідком, котрого прокуратор зробив центральною фігурою всіх своїх змагань і доказових засобів.

34-го дня розправи адв. Старосольський скінчив промову, виложивши, що закид державної зради з § 58, не дається полунити з закидом шпіонажі з § 67, та що УВО може ще колись ділати навіть рівнобіжно з польським військом, бо в політиці все можливе.

Опісля промовляв адв. д-р С. Шухевич. Він підкреслював, що в краківському процесі була така сама основа, але обжалованих засуджено тільки за шпіонажу, а не за державну зраду. Однак і за шпіонажу можна засудити тільки тоді, коли комусь доказано, що він свідомо передавав вісти про військові справи чужій державі. Деж тут доказано комусь, що він се зробив? Ту, — читано інструкцію УВО про те, як її члени мають зізнавати перед судом. Але що Атаманчук зізнавав зівсім інакше, ніж приписує та інструкція! На довірочних донесеннях не можна прецінь опирати вироку. А докази на злочини держ. зради, шпіонажі й убивства Собіньського побудовані подібно як діточий дімок з карт. Пізнати убийників — мовляв — по зрості, се значить, нікого не пізнати. Бо кожда людина виглядає ростом інакше на дворі ніж у кімнаті, в плащі ніж без плаща, вночі ніж у день і т. д. Оборонець переходить по черзі зізнання свідків, при чім виказує подрібне знання справи.

Потому зачав промовляти адв. д-р Давидяк.

35-го дня розправи промовляв майже до полудня оборонець д-р Давидяк. Він не вдавався в політичні проблеми, тільки виголосив виключно річеву промову в обороні своїх клієнтів Олександри Яницької, М. Ковалиська і М. Вірстюка (Розуміється, сею заміткою не думаємо осуджувати тих оборонців, котрі уважали потрібним, освітити політичні моменти зв'язані з тлом справи або становищем акту обжаловання. — Ред.). Розправа треває дальше.

В хвили, коли читачі одержать се число, присуд буде вже відомий з дневників.

Интересну замітку додало „Діло“ до свого звіту з 35-го дня розправи. Ось та замітка:

НА МАРТИНЕСІ ПРОЦЕСУ 17-БОХ.

Політичний орган „незалежної“ думки „Рада“, хоч має значно більше і краще платних співробітників, як наш щоденник, не висилає свого справоздавця на розправу зовсім, тільки фабрикує свої звідомлення — витинаючи цілі шпальти з „Діла“. Орган, якого співробітники не виконують тепер свого основного професійного обов'язку, а за те деморалізують наше населення і ведуть в ролі виборчих агітаторів злочинну руйнівницьку роботу по цілому краю, має відвагу подавати наші звідомлення з процесу — за свої, має сміливість аж так запозичитися в ненависному „Ділі“. Такі в культурному світі непрактиковані методи мусимо налягнувати прилюдно.

Ми не контролювали, чи „Рада“ собі „позичає“ цілі шпальти праці „Діла“, але річ ясна, що так не робить ніде шануючий себе орган, коли до того знаходиться в стані війни з тим, „від котрого „позичає“. Виїмок становлять большевики, котрі все хочуть щось „позичити“ від ненависних їм „буржуазних“ держав.

Н О В И Н К И

Бюро заграничних переказів завела П. К. О. і переказує для своїх клієнтів чекового й шадничого обороту гроші, покищо до отсих держав: Зєднені Держави, Англія, Франція, Бельгія, Голяндія, Німеччина, Швайцарія, Італія, Австрія, Чехословаччина, Угорщина та до В. М. Данцігу.

Член виборчої комісії в Львові вломником? Невідомі вломники вломилася до складу капелюхів Якова Пінсона в Львові, при вул. Пільнікарській ч. 5, розбили касу й забрали 300 доларів, 1000 зол., золоті ковтки й золотий годинник. Як підозрілого в цьому вломі арештувала поліція Бронислава Пастушинського, що вже відсидів кару довшої тюрми. При ревізії виявилось, що він був членом обв. виборчої комісії ч. 30 в Львові. Гарний виборчий комісар!

Болгарське торжество у Львові. З нагоди 50-ліття визволення Болгарії й 1000-ліття панування її царя Симеона уладило Болгарське Студентське Товариство ім. „Василя Левського“ у Львові торжественний обхід з богослуженням у львівській правосл. церкві.

Литовські літаки над Польщею. В околиці Неменчина під Вильном пролетіли над територією Польщі два литовські літаки. Літаки довший час кружили над станціями КОП, потім завернули на литовський бік.

Самовбийство полковника. У Львові при вул. Садівницькій вистрілом із револьвера вбив себе польський полковник Артур Реснер, командант військ таборних.

Катастрофа двох самоходів. Під Варшавою зударилася два великі пасажирські самоходи. Наслідком зудару один самохід впав до рову й розбився. В самоході було 18 осіб, 3 особи тяжко ранені відвезено до шпиталю, 8 осіб легше ранених відвезено домів. Арештовано шофера, який спричинив катастрофу тим, що хотячи перегнати їдучий перед ним самохід виминав його з невластивого боку.

Смерть на забаві. В часі одної жидівської забави у Львові якийсь незнаний ножевник проколов ножем звісного злодія Сеґала, який привезений до шпиталю помер.

Напад під Перемишлем. На гостинці між Трушевичами й Губовичами якийсь замаскований і уоружений чоловік напав серед ночі на господаря Михайла Сидора. Погрожуючи йому револьвером, поваляв його на землю, тяжко побив та зрабував йому 7 золотих. Поліція по переведенню слідства арештувала парубка Микиту Ткачука, якого пізнав Сидор.

Землетрус в Бразилії. З Ріо де Жанейро депешують, що гора Монте Серре страшно затряслася й розкололася на двоє та засипала село. Триста людей погинуло.

Пій Х. і Сарто (кравець). Одна пані так сказала на авдієнці до Пія Х.: „Св. Отче, я чула, що Ви святий („санта“).“ — „Пані, Ви помилилися о одну букву, бо я не є „санта“, але Сарто“.

Іншим разом один кардинал просив для свого приятеля кардинальський капелюх. „Щож я Вам пораджу, відповів Папа, — я не є капелюхар, але кравець (Сарто! — гра слів).

П. Михайло Струтинський не є тепер ред. „Укр. Голосу“, як се було напечатано в „Н. Зорі“ ч. 18.

Переписка Редакції. — Хв. „Сіль. Госп.“ у Львові. Ми не могли помістити Вашої оповістки, що зголошення на курс приймається до дня 15. с. м., бо наше число ледви того дня буде в руках читачів.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення Редакція не відповідає.

БІБЛІОТЕКИ ПАРОХІЯЛЬНІ зложені з книжок не противних вірі й моралі — в ціні від 24 зол. вгору. На бажання шлемо півнячки „ДОБРА КНИЖКА“, — Lwów, skr. poczt. ч. 11

ПОШУКУЄТЬСЯ дяка, котрий завів би в парохії музику на дугих інструментах і провадив хор. — Уряд парохіальний в Плавчі великій, станція Озірна, п. Зборів. 158 2—3

Важне для П. Т. Духовенства і Читальні! Єванґелія служебники, молитвослови, книжки до бібліотек, книги канцелярїйні, оправає дешево і на час переплетня П. ПОДОЛЯКА, Львів, вул. Жовківська ч. 28. і поверх. 149 3-2

Б. оператор клівіки проф. Ноймана і Гаска у Відні

Д-р Л. Александрович

Спеціаліст від недуг ушних, носа, горла і гортани

Львів, ул. Валова 11., тел. 40-75, 118 8-12

ЗУБИ виробляю ЦІННИКУ по такім

1 золот. корона . 18 зол.
1 золот. зуб . . . 15 „
1 зуб на кавчуку 2 „
1 репаратура . . . 3 „

Все з найлучшого матеріалу

РАППАПОРТ, пл. Марійська ч. 7.
(де каварня de la Paix).

127 Знижок не уділюю! 14—24

Фабрика пильників Г. МОНЧИНСЬКИЙ

Львів, вул. Волинська 25, тел. 20-18, станція зал.: Львів-Підзамче. — Приймає ПИЛЬНИКИ до наскання і замовлення на нові. 53 24-25

Замовляйте цікаву книжку

ПРО ПОЯВИ ДУХІВ п. н.

СПІРИТИЗМ

як 3. кн. „Бібліотеки У. Х. О.“

Ціна 2 зол., з поштовою перес. 2:50 зол. — Замовляти в Адміністрації „Нової Зорі“.

Дуже на часі книжка п. н.

Секти й сектанти.

(Ч. 5. Бібліотека У. Х. О.)

вже вийшла з друку і продається по ціні 60 сот., з почт. пересидкою 1 зол.

Висилає Адміністрація „Нової Зорі“.

Сорочки,

підштанки, коввірні, краватки, панчохи, скарпетки, рукавички, трикотажі, кольорати, та імпреговані маншети — по найнижчих цінах продає галлятерійна торгівля ШТАЙНБРУХА, Львів, вул. Трибунальська 1. (угол Ринку). 73 16-20

ОБІДИ з 3-ох страв зол. 1:50

для абонентів знижка. ПИВО живецьке і львівське поручає РЕСТОРАН під ЗОЛОТОЮ ГРУШКОЮ — (давний 142 Людвіг) — тепер 9 24

І. Гайдінгер, :: Л В І В, :: ул. Краківська 7.

Посезонова продажа трикотажів і виробів волічкових з опустом 10 прц. з виставових цін у фірми:

„ОЛЬКА“

Львів, РИНОК Ч. 35. біля „Народньої Торговлі“.